

# หลักสูตรการฝึกอบรมผู้บังคับป็นจัน ผู้ให้สัญญาแก่ผู้บังคับป็นจัน ผู้ยึดเกาะวัสดุและผู้ควบคุมการใช้ป็นจัน ( 4 ผู้ )

สำหรับป็นจันชนิดอยู่กับที่ประเภทป็นจันเหนือศีรษะ ป็นจัน ขนสูงหรือป็นจันที่มีลักษณะการทำงานคล้ายคลึงกัน

ตาม ข้อ 2 (2) **ต้องอบรม 18 ชั่วโมง คือ 2 วันๆ ละ 9 ชั่วโมง**

ตามที่กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ป็นจัน และหม้อน้ำ พ.ศ.2564 กำหนดให้นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้บังคับป็นจัน ผู้ให้สัญญาแก่ผู้บังคับป็นจัน ผู้ยึดเกาะวัสดุ หรือผู้ควบคุมการใช้ป็นจัน ผ่านการอบรมหลักสูตรการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว และต้องจัดให้มีการอบรมหรือทบทวนการทำงานเกี่ยวกับป็นจัน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด ซึ่ง ก็คือ “ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมผู้บังคับป็นจัน ผู้ให้สัญญาแก่ผู้บังคับป็นจัน ผู้ยึดเกาะวัสดุหรือผู้ควบคุมการใช้ป็นจัน และการฝึกอบรมทบทวนการทำงานเกี่ยวกับป็นจัน” ลงในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 15 ตุลาคม 2567 มีผลบังคับใช้ ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

## วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ความรู้ เกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัยเกี่ยวกับป็นจัน, มาตรฐานสัญลักษณ์ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับป็นจันและชนิดของป็นจัน การใช้เชือก ลวดสลิง โช้ และอุปกรณ์ยก วิธีผูกมัดการตรวจสอบอุปกรณ์สำหรับการผูกมัดและยึดโยง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน สาเหตุ และ กรณีศึกษาการเกิดอุบัติเหตุของป็นจัน และ มาตรการป้องกัน , บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ การใช้สัญญา่มือ การประเมินน้ำหนักสิ่งของ, ความรู้ระบบไฟฟ้าเบื้องต้น ระบบสัญญาณเตือนและลิมิตสวิทช์, คู่มือการใช้งาน ในการประกอบ การติดตั้ง การทดสอบ การใช้ การซ่อมแซม การบำรุงรักษา การตรวจสอบ และ การรื้อถอนป็นจัน หรือ อุปกรณ์อื่นของป็นจัน การวางแผนการยก
2. เพื่อสนองตอบเจตนารมณ์ของกฎหมาย กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ป็นจัน และหม้อน้ำ พ.ศ.2564 และประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมผู้บังคับป็นจัน ผู้ให้สัญญาแก่ผู้บังคับป็นจัน ผู้ยึดเกาะวัสดุหรือผู้ควบคุมการใช้ป็นจัน และการฝึกอบรมทบทวนการทำงานเกี่ยวกับป็นจัน พ.ศ. 2567

## หัวข้อวิชา (4 ผู้เรียน 18 ชั่วโมง)

- (1) การฝึกอบรม **ภาคทฤษฎี** หัวข้อวิชาตามข้อ 6 (1) (ก) ถึงข้อ 6 (1) (ญ) และข้อ 6 (1) (ท) ถึงข้อ 6 (1) (ฒ)
  - (ก) กฎหมายความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับบันจัน และมาตรฐานสัญลักษณ์ความปลอดภัย 90 นาที
  - (ข) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับชนิดและประเภทของบันจันตามหลักสูตรนั้น ๆ 30 นาที
  - (ค) ความรู้เกี่ยวกับเชือก ลวดสลิง โช้ อุปกรณ์ยก รวมถึงการเลือกใช้การตรวจสอบอุปกรณ์สำหรับการผูก มัด และยึดโยง 90 นาที
  - (ง) วิธีการผูก มัด ยึดโยง และการยกเคลื่อนย้ายสิ่งของ 90 นาที
  - (จ) ความปลอดภัยในการทำงาน สาเหตุและกรณีศึกษาการเกิดอุบัติเหตุของบันจันตามหลักสูตรนั้น ๆ  
และมาตรการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ 60 นาที
  - (ฉ) บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บังคับชั้นบันจัน ผู้ให้สัญญาณแก่ผู้บังคับบันจัน ผู้ยึดเกาะวัสดุ และผู้ควบคุมการใช้บันจัน 30 นาที
  - (ช) การใช้สัญญาณมือ 30 นาที
  - (ซ) การประเมินน้ำหนักสิ่งของ 60 นาที
  - (ฌ) ระบบไฟฟ้าเบื้องต้น สัญญาณเตือน และ Limit switch ตามหลักสูตรนั้น ๆ 30 นาที
  - (ญ) รายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งานในการประกอบการติดตั้ง การทดสอบ การใช้ การซ่อมแซม การบำรุงรักษา การตรวจสอบ และการรื้อถอนบันจันหรืออุปกรณ์อื่นของบันจัน ตามหลักสูตรนั้น ๆ 30 นาที
  - (ฎ) การคำนวณแรงรับน้ำหนักของอุปกรณ์ผูก มัด และยึดโยงที่ใช้สำหรับยกสิ่งของ 60 นาที
  - (ฏ) การวางแผนการยกตามชนิดและประเภทของบันจัน 60 นาที
- (2) การทดสอบภาคทฤษฎี 60 นาที

### อบรมภาคทฤษฎี รวม 12 ชั่วโมง

- (3) การ **ฝึกอบรมและทดสอบภาคปฏิบัติ** หัวข้อวิชาตามข้อ 6 (3) (ก) ถึงข้อ 6 (3) (ง)
  - (ก) การใช้สัญญาณมือ 30 นาที
  - (ข) การผูก มัด ยึดโยง และการประเมินน้ำหนัก สำหรับการยกเคลื่อนย้ายสิ่งของ 60 นาที
  - (ค) การวางแผนการยก 30 นาที
  - (ง) การฝึกปฏิบัติในการยกและเคลื่อนย้ายสิ่งของตามชนิดและ ประเภทของบันจันที่สอดคล้องกับหลักสูตร 240 นาที

### อบรมภาคปฏิบัติ รวม 6 ชั่วโมง

**การทดสอบความรู้อ** ผู้เข้าอบรม ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินไม่น้อยกว่า 60 %